

Liber Primus CLVII

Conticere. SER. pro conticuerunt: Neq[ue] est dualis numeri: quia apud Latinos non inuenit. DO. Conticere: quia dixerat: Fuit strepitus tectis & cyth. c. l. personat aurata: & ingemant plaustru[m] tyri. Conticere: partim p[ro]pter eius honorificetiam: partim quia mens ho[m]inum cupida est audiendi nouas res: & regina indixerat silentium. b. Intenti q[ue] ora tenebat. S. Aut inue[n]ta fora lo-

m Pars magna. SER. p[ro]pter amissam coniugem: & hoc se comendat. ut infra: Aut quid in euersa vid. c. v. D. Pars magna: quia p[er]didit regnum. vidit miserandam Priami et polyte[m] morte[m]. Amisit vxore[m]: et deniq[ue] p[re]m. Certe Dido no[n] debet audire q[uo]d mala sua feret. C. Pars magna sui. Et hoc auget vehementer. q. d. vidi in me & in meis. n. Quis tanta fando. S. dum dico: Alibi d[icitu]r d[icitu]r: Fando aliquid: si forte. t. p. ad. au. D. Quis talia: que[m] me narrare que[m] etiã hostis si audiret: non abstinere a lachrymis: Ibi enim fuit vnus ex grecis Achimides: que[m] Herutu[m] dicit. C. Quis tanta fado: Maxim[us] profecto dolor: que[m] ne fessum q[ue]d ho[m]ines sine lacrimis audiret: meminit aut[em] Achilles & Villis: Qm[od] vterq[ue] p[ro]ter cetos alter v[er]u[m] alter do- lis Troianis nocuerant.

p. Virgilij Maronis Aeneidos liber secundus.

Conticere oēs:

Intentiq[ue] ora tenebant, Inde toro pater aeneas sic orsus ablato. Infandum regina iubes renouare dolorem:

Troianas vt opes: & lamentabile regnum Eruerint danaï: queq[ue] ipse miserrima vidi: Et quorum pars magna fui: quis talia fando Mirmidonu[m]: dolopu[m] ve aut duri miles vlyssi Temperet a lachrymis: & iã nox humida celo Precipitat: suadetq[ue] cadentia sydera somnos.

e. Infandū. S. Dolor enim & pudor est viro fortis victum se dicere. D. Infandū. Qm̄ grauissima erant in cōtuitio leuissimo narranda: & nō alia mala: sed sua narrabat. CR. Infandū: optimū exordium: & huic loco accōmodatissimum: & ex viscerib[us] causę educit: nō enim poterant abire Troiantes: sicut hyeme: et nauib[us] fractis: Neq[ue] omnino fidendum videbatur mulieri. Nam varium & mutabile semper scemina. Et: Ouidius. Fallite fallentes: Nam magna ex parte prophatum est genus: in laqueos quos posuere cadant. Omnis ergo oratio ad misericordiam conuertenda erat. Captat ergo beniuolentiam per misericordiam: tum a se ipsa: tum a persona sua: Maxime autem a virtute Troianor[um]: nam maxime mouet: cū videamus virtutē a fortuna superari. Vnde dixit: infandū dolorem: & quoniam tempus alienū huiusmodi narrationi videbat: reddidit auditores attentos a magnitudine rei. f. Iubes. S. Vis. Aliter eni hoc verbum Aeneas personā nō recipit. C. Iubes. Captat beniuolentia[m]: ex eo q[uo]d se inferiorē ostendit: Dixit enim iubes: quasi inferat: q[uo]d omnis superioris postulatione pro iullis apud inferiorē haberi debet: et simul excusat apud alios suā in tempore incongruo narrationē. g. Renouare. C. Nam quemadmodū referendo exacerbat[ur] vulnus: et si pene coierit. Sic et iam inueteratus dolor: cum narando redit ad memoriam exasperatur. h. Troianas vt o. S. Sic Horatius. Aut pinguis phrygię: aut mygdonias opes. D. Troianas opes. q. d. magnas. i. Lamentabile regnū. S. q[ui] dignū multa lamentatione: vti m[er]ito flet: ad superbos. k. Danaï. S. arguit a Danao regi: Nam greci p[ro]prie sunt Theſſali a Theſſalo greco lrege. D. Danaï. Abiecte legendū quasi imbelles. Vidi. C. Pathos a sensu videndi: Vidi egomet duo de numero: cū corpa nostro: Nam vt ostendit Cic. in epistola: Eadem calamitas grauior ut si videret[ur] si eadē audiat[ur].

o Myrmidonū. S. Isti Achilles sunt socii. Dolor pes pyrri: qui est de scy ro secuti sunt. Myrmidones aut[em] dicit[ur] s[er]u[us] a formicis q[ue] appellat[ur] u[er]u[m] m. Nam Aecaeus cū ob pestē pplm am siliret: Orauit louē p[re]m: vt tor sibi socii adessent: quor[um] in arbore sic formicæ vidisset: Et statim formicę s[er]u[us] in hoies versę. Hoc iabule. Erasthones aut[em] ait: Myrmidonas a Myrmidone rege dictos. C. Myrmidonum fabula de formicis ponit Ser. Scraho aut[em] ait dictos Myrmidonas regentes: quia vt pe troiam regione incolere possent: formicarū more terram fodientes ad petras transportabant: vt materiam agricolēdi haberent follas quoq[ue] habitarent: ne lateritium opus illis ad edificia esset exercendum. Erasthones eos ait appellatos a rege myrmidone: qui ante Aecaeum militauerit isti sub Achille: Nam Homer[us] inducit Pyrrhū: cū post mortē patris in Troia puenisset: illos morte Achillis moestos consolantem. p. Dolopū. C. Dolopes teste Scraho ad extrema Phthie pertingunt. Pindus enim mons ad septentrionem Macedoniae parte habet: ad occasum parehos homines nugatores: ad meridiem Dolopas. Alii dicunt dolopas anteq[uam] fuisset gentium populos: & inde uenisse in Magnesiā Theſſalię & lapthis auxilio fuisse contra Centauros: isti sub Pyrrho militauerunt. q. Duri. S. crudelis. Virgili[us] enim pro negocior[um] qualitate epitheta ponit. Cū Hone. eadem esse in contrariis obseruet. Quod aut[em] Asinius polio de achimide socio Villis dictum refert: caret ratioe. Myrmidones vero & Dolopas pientes esse acceptos ab Heleno: sed vt tanq[ue] de ipsis Aeneam intelligamus dixisse eos quidam posse calamitates Troie sine lachrymis referre: sed si sic intelligamus: frangit dēi dignitas. r. Precipitat. S. pro precipitat. DO. Nox hūda celo precipitat. Non precipitat p[ro] precipitat: Sed lege nox hūda celo precipitat somnos suadetq[ue] cadentia sydera. Nox hūda celo precipitat. Hoc voluit dicere: iam media nox all[um] pia est: siquidem aura humida iam coepit: sydera in occasum labuntur. Hęc enim non sunt nisi maxima parte noctis transacta. S. Cadentia: S. Epithero syderum est: que[m] temp[or]e cadunt et oriunt[ur]: aut maiore noctis partem

